

TIDEVARVET

TIDEVARVET Nr 23:1930

En artikel i ansiktet, ledande artikel.

De från Informationsbyråen för freda frågor utgivna upplysningskrifternas, hitills fyra till antalet, anmäls under rubriken Information.

En märklig bok om Amerika är Egon Ewin Kisch, *Paradies Amerika*, som utkommit i Tyskland. Den anmäls av författarinnan Maria Lazar, Wien.

Författaren Harry Martinson inleder i detta nummer under signaturen Harm en serie kåstrier i dagsaktuelle ämnen, kallad Mellan pelarna.

Under rubriken Vad har beslutats? lämnas en översikt över de ästa riksdagsveckornas resultat.

A N S I K T E N

Makrokosmos ochmikrokosmos

Olive Schreiner.

Bertha v. Suttner.

Jurist.

Ett nytt modernt ansikte h'ar el' på att skapas. En typ kanske som en gång skall tyckas lika enhetlig som nu ankniens eller rokokens. Se på dessa fem kvinnoskizier. Det är inte ett stort antal att göra jämförelser på, men vi ha tagit

ut dem ur en större kollektion, som vi samlar ut tidsskrifter och tidsningar.

Kan någon säga, vad som gör skillnaden mellan de två äldre och de tre yngre, som ha ungefar ett halvsekel emellan sig? Dräkten, håret förstås, men därmed är inte skillnaden uttömd.

Det är mycket enkelt att säga, att de äldre äro kvinnigare och de yngre manligare. Det är lika enkelt som det är trubbigt. Man kunde försöka säga, att två ting ha hänt. Dels en utjämning eller förändring mot större manlighet, dels en av det moderna livets hårda möda betingad samling och åtstramning. Svårt att säga vari förändringen består. Ansiktet är ett känsligt ting, endast något litet och obekvärligt behövs se tår att dess karaktär skall förändras.

Alla dessa fem porträtt visa kvinnor av samma kategori, d. v. s. arbetande, skapande, intellektuella kvinnor. De äldre, de två ryckbara romanförfattarinnorna Olive Schreiner och Bertha von Suttner. Den förre en förkämp för kvinnöemancipationen, den senare en förkämp för freden. De tre yngre,

nu levande äro framsstående i sina olika fack: kemi, juridik, pedagogik.

Det är just därför jämförelsen syntes oss vara av det intresse att vi ville sätta Tidevarvets läsare i tillfälle att själva göra den.

Pedagog.

Kemist.

EN NY REGERING

Regeringen inlämnade som be-
hödat var sin avskedsansökan män-
dagen den 2 juni. Den sedvanliga
tågordningen följdes, kamrarnas
talman, partiledarna, hrr. Lindman
och Trygger och hr Ekman igen.
Lutens var full av rykten om
olika kombinationer. Man beräk-
nade att socialdemokraterna Man
reklaterade, men i så fall förbehöllit sig
rätt till riksdagsupplösning. Men
så kommo tisdagens aftontidningar

och meddelade att hr Ekman fått
konungens uppdrag att bilda rege-
ring.

Hur skall nu den bli samman-
satt?

En fast punkt finns i ryktesvivel-
let när detta skrivs. Det är kon-
kungens samtidigt med uppdraget
att hr Ekman gjorda uttalande om
vikten av att den nya rege-
ringen erhölet ett starkt parlamen-
tariskt underlag.

Skall bondeförbundarna överta
sin gamla taktik? Man tvivlar. Li-
beralerna? Föga troligt att de efter
allt som skett äro hägade att in-
lägga sig på regeringsseglatsen. Hr
Ekman vänter sig säkerligen även
dena gången hellre till enskilda
medlemmar inom bondeförbundet
och liberaler, ja, kanske även inom
högern och ridån går upp för in-
malmningsträngets regering.

S L O T T S T H É

(det finbladiga théét)

AR PRODUCERAT I DE TROPISKA HOGLÄNDERNA OCH
SAMMANSATT AV DE YNGSTA OCH SPÅDASTE SKOT-
TEN Å THEBUSKEN.

konsum

gröna bilar med
goda bullar

En professor i astronomi diskuterar med sig själv öndligheten... Det sker så an-
gläande och personligt, som om det gällde
en professor eller en utrikes resa. Den
galler den yttersta stjärnan, belägen på ett
avstånd av 200 millioner ljusår. (Det är
långt, ty ljuset gör som bekant 30,000 mil
i sekunden.) Det är långt, men ändå inte
långt nog. Professorn vill belä vidare.
Han vill veta vad som finnes utan-
för det yttersta vetandets gränser. Det stör-
sta stjärnsystem astronomerna känna, den
Vintergatan Vintergatan i vilken Å Vin-
tergata med sina 30 millioner stjärnor
ingår som en obetydlig del — är det i
sig tur en del i ett än större system
som ingår bakom, ingen kalkyl och ingen
tanke konnat mäta?

Är världen öändlig?
Sedan vi brukat våra hjärna en stund med
professorns 19-åriga tal gör det oss
ungefär detsamma. Vår tanke är icke
skapad att fara med ljuset genom
millioner år. Den orkar icke bort till de
borterta stjärnsystemen. Hon vet om den
ens strängt taget ännu anpassat sig efter
det åoperniska systemet. Icke i
vardaglig åminstone. Då går solen ännu
över och var, vi äro ännu världensmedel-
punkt och handla därefter.

Men även om vi ge upp att fatta
utsräkningen av den kända världen, så
har den en annan egenskap än sin oänd-
lighet som vi lättare förstå. Det är dess
enhetlighet. Icke att den är öändlig —
eller ändig — men att den är enhetlig
och lågbundet gör världen så underbar
för oss. Det ger oss en anknytning,
även ett kamratskap till den ytt-
sta stjärnan när vi betänka att
den förbiller sig till de allt större och
större system i vilken den ingår, som
kristallerna i anordningen förhålla sig till
varandra och till stjärnorna. Materiens
sammansättning och byggnad är alltid
densamma Vi äro en del av Kosmos.

Det är icke en slump att det är i den
nya tidskriften Religion och Kultur som
professor Lundmark offentliggör re-
sultaten från sin astronomiska världsom-
segling. Ty utgåvorna av en religiös solum-
översikt måste ju vara öppna för, att
när vår världsbild utställning undas för
ändan vidgas och spränger våra tidigare
föreställningar, så spränger också våra tidi-
gare Gudsbegrepp sina gränser.

Men i det ögonblick då vi blickt ut
vår antropomorfa föreställningar om Gud,
läsa vi något annat som gör att vi strax
äter förmånskliga honom. Världen, säger
professor Lundmark, är så konstruerad att
den är icke så långt från den av en birst-
ningsgränserna. Det för tanken till hur
naturnen så att säga har 'vågat' det ytt-
sta för att vinna det yppersta. Männis-
kroppens temperatur ligger ständigt
ganska nära äggvitevattens koagulering.
Likaledes äro de talösa världarna i uni-
versum spridda i förhållande till varandra
på ett sådant sätt, att därest de fundamen-
tala villkoren ändrades jämförelsevis obe-
tydligt, skulle den verkliga världskam-
mens inifrån och av Kosmos skulle
bliva Kaos.

Detta är något som vi människor förstå.
Även vår personlighet är konstruerad som
Universum, som Guds liksom atomens
gruppering likna stjärnorna. Vi veta
från våra egna liv att den högsta presta-
tion och den vildsamaste jaguivning
ligger nära birstningsgränserna.

Enhet och avstånd, världens två karak-
tärstarka, äro de begrepp varmed vi själva
laborera. Vi känna lika att strävan att
nä det högsta för oss i farlig närhet av
birstningsgränserna.

En svensk diktare skrev i sin ung-
dom en dikt, där han påslade världen
som jämställt personlig! Det föreföll då
beteckande och rätt men ganska toligt.
Det kanske inte var så toligt.

Vad har hänt?

Riksdagen har deklarerat sin
ständpunkt till jordbruk, tullar,
bröd av svenskt eller utländskt
mjöl. Nästan två dygn — vil-
stunderna voro i varje fall korta —
dryftades dessa angelägenheter
från otaliga utgångspunkter. T. ex.
hr. Wohlins: inmalningsväg är
odugligt som hjälp åt jordbruket
men jag röstar ändå för. Eller
hr. Ornes, frihändt främs, av
principiella skäl. Efter de frim-
nades, inmalningsväg är nyttigt
att ha i både kristider och val-
ider. Kort sagt, det gavs rika till-
fällen att samla argument.

En och annan röst talade om
verkligheter av större makt än den
rådande krisen. Låt oss anføra
Fabian Månsson. Hans syn-
punkter voro ganska ensamma i
sitt slag.

Vad är det, tror ni, som är
grunden för högerpartiet i
tullfrågan, frågade han.

Är det för de fattiga 100 eller
300 kr. som några sörbonder eller
godsägare kunna erhålla mera, om
regeringen tullförslag skulle gå
igenom? Nej, det är därför att
ingen maktigare murbricks finns
emot demokrati och emot små-
folkets maktställning i allmänhet
än dessa tullhistorier. Samarbetet
mellan klasserna kan aldrig till-
fögsa större skada än om man
skulle lyckas genomföra en förhöj-
ning av tullarna.

Se på Tyskland.
— Se hur man klämmer ner ar-
betslöshetsanslaget med icke min-
dre än 101 miljoner kr., som man
tager från de armaste av de arma,
de hemlösa, som inset bröd ha. Se
på angreppet mot lönerna. Det
pockas nu av den tyska högern på
att alla löner både för tjänstemän
och arbetare skola nedsättas, när
arbetsklassen åtagit sig att betala
den 10 miljarder stora skuld, som
godsägareklassen samlat på några
få år. Man talar om lönerna men
menar något helt annat. Man
menar inflytande i samhället —
Man såg för sina ögon hur klyf-
tan vidgades mellan klasserna, hur
vi med förbundna ögon föras mot
den sista förordnades striden mellan
de två oförenliga. Det var Ragnarök
som målades upp av hr. Månsson
i hemska färger i svart och
rött.

Men ligger det inte något i vad
han säger? Det står var och en
fritt att tänka efter.

Veckovakten.

konsum

gröna bilar med
goda bullar

Devinex

Vad har beslutats?

TROTS DEN TILLTRO TILL VACCINATIONEN som säkraste skydd mot smittkoppor, som finns representerad även i riksdagen, ha kamrarna beslutat den allsidiga, förutställningslösa utredningen i frågan, som andra lagutskottet tillstyrkt och dessutom bifallit några ytterligare lämnade, vilka utskottet föreslagit utöver kungl. majts förslag.

Utredningen skall gälla huruvida och i vilken mån, utan åvenyttrande av folklånna, undantag från ympning skall kunna medgivast större utsträckning än vad nu är fallet. Det gäller först och främst möjligheterna för föräldrar och målsmän att betras från skyddigheten att låta vaccinera sina småbarn, samt vidare eventuella lästaider i den obligatoriska vaccinationen av värpliktiga.

Genom sitt förslag om utredning hade utskottet tillmötessagt ett krav, som är ett 90-tal riksdagsmän morjonsvis framfört i båda kamrarna. Förslaget om att vaccina gionstvängt skall kunna upphävas för landet, i dess helhet eller vissa landsdelar vid andra epidemier än smittkoppor bifölls. Likaså förslaget att undantag från vaccination skall gälla för tre år i sänder i stället för som nu för ett år, och att ansökan om betrielse inte behövs göras förrän barnet fyllt nio år. Nuvarande ålder är fem år, regeringen hade föreslagit sju år. Hr Björcks motion om lämnade i själva ansökningsförfarandet bifölls inte men man får väl hoppas, att den saken också blir föremål för utredningen.

OKSÅ IFRAGA OM MOTORFORDONSFÖRDNINGEN visade riksdagen en glädjande pill till det enskilda ansvarst. Maximalt hastighetens sloppande beslut med ganska stor majoritet i båda kamrarna. Däremot följde riksdagen beräffande nyk-

erhetsparagrafen lagutskottets stränga formulering nämligen: Har en förare vid färd med automobil i något för trafikskadelsen väsentligt hänsende allvarigen åstodast honom såsom förare alligande förkliprletter eller varit så påverkad av starka drycker, att han kan antagas ej ha va ågr nödvändig herhavallade översina handlingar, eller har förare eljest ådagalag sådana egenskaper, att han icke bör betros att föra automobil, skall länstyrelsen, som utfärdar körkortet efter nödig utredning återkalla dessamma.

De viktigaste bestämmelserna enligt den nya motorfordonsförordningen äro, utom den tria farten för personbilar och motorcyklar på landsbygden följande:

Högst 35 km. hastighet i tät bebyggd samhälle.

40 resp. 35 km. maximitarf för bussar, och för lastbilar, under 3 000 kg.

Straffrihet för underläneten att medföra körkort om kortet inom 24 timmar uppvisas för polismyndigheten.

Solomotorcykel får medföra högst en passagerare och sidvagn ej större antal än den är konstruerad för.

På enskilda vägar får bilkörning äga rum endast med vägagarens tillstånd.

Backspel blir obligatorisk på alla båda bilar och motorcyklar. Intyg om nykterhet för körkortsökande skall utfärdas av polismyndighet.

Körkort kan indragas för minst sex månader och högst två år. Körkortsindragning sker alltid vid brott mot nykterhetsparagrafen; i andra fall kan varning förennas.

Lagast ruff för försök med nykterhetsparagrafen blir 100 kr böter.

Utredning skall ske om övergång till högertrafik.

darna förde i elden voro bl. a. att en genomförd konferenslös kristendomsundervisning bara skulle medföra samma kaotiska för-

A. B. STOCKHOLMS
KEXFABRIK
Guldurddal 1928.

Denna kex innehåller — jämte de yppersta råmest — ett koncentrat av bananfrukt med dess viktigaste mineraliska beståndsdelar och är tillverkat enligt

CANDAL-METODEN,

som är ett av oss med ensamrätt vid ledfabrikationen använt tillverkningsätt, varigenom keasen blir mer lättsmält, ålringriktare och bevarar sin arom och hållbarhet längre än någon annan kex. Vid inkoop av kex begär alltid

AIDA BANAN-KEX

AIDA garanterar alltid en hög värdig kvalitet. Finnes i speciell- och matvarufabriker

4 paket om 1 kg. à 25 öre.
1 paket om ¼ kg. à 50 öre.
Tillverkas under kontr. av
Prof. HILKAN SANDQVIST
vid Kungl. Farmaceutiska
Instituttet i Stockholm.

A. B. STOCKHOLMS
KEXFABRIK.

hållanden, samma serid mellan meningssriktningar, som uppstått i flera av de länder, där man gjort försök, och alla inte innebära större frihet för barnen. Vad be träffar morgonbönerna är det inte sagt att tvären upplåta dem som ett tvång, tvärtom tycka de ofta om både psalmsång och böner. Asikterna i denna sak må i ö. vara vilka som helst. Emellertid var motionen så lagd, framhålls det i kamrarna, att det inte fanns någon möjlighet att bifalla den.

SÖM I KORTHET OMNAMES i föregående nummer av Tidevarvet avgjordes frågan om

flickornas högre undervisning i stort sett enligt utskottets förslag, d. v. s. den stelar utformningen. Vid flickläroverken i Stockholm, Göteborg, Malmö, Helsingborg och Örebro skall sålunda endast få finnas anknytning till folkskolans sjätte klass, inte som kungl. majt. föreslagit, den med en förändrad linje anordnade dubbla anknytningen.

Den retriära kommunala flickskolans upprättande vid en del läroverken — regeringen hade föreslagit 22 — godtogas av kamrarna. Därmed hade denna anknytningsform, om än i något inskränkt omfattning, i alla fall slagit sig igenom för att nu i de praktiska försöken bevisa sitt värde.

FÖR TREDJE GANGEN PÅ FYRA

ÅR har riksdagen avslagit förslaget till sjukkasselagstiftningens reformering. Som bekant framlades både 1923 och 1927 av respektive socialdemokratiska och frimodade regeringar förslag till en omorganisation av det stadsunderstödda sjukkassaväsendet, där öskemalen vore i stort sett de samma som i ärens förslag nämligen en mera enhetlig organisation av försäkringens, väsentligt utvidgade prestationer i riksförsäkringens sida, möjlighet till samarbete med övriga socialförsäkringsgrenar, samridigt om sjukkasseringen rationellt avgränsas från dessa, samt slutligen ökat understöd från statsens sida.

Organisationsfrågorna ha alltid visat sig särskilt svåra att lösa. Emellertid hade representanter för det frivilliga sjukkassaväsendet råddrägats i samband med den utredning som låg till grund för ärens proposition och de föreslagna formerna hade lyckats vinna enligt bifall.

Försäkningen förelögs uppdelad på två slags organ, lokal-sjukkassor och central-sjukkassor. Kassornas verksamhetsområde skulle i stort sett ansluta sig till den kommunala indelningen, kommuner och landsing. Sjukhjälpstiden skulle vara minst två år för samanhängande sjukdomstillstånd och stort vikt fästas vid den utövande verksamheten. Statsbidraget räknades uppgå till omkring 8,2 milj.

kr. pr. år mot ungefär 3,9 milj. kr. under nuvarande organisation.

Särskilt förslaget om den sjukvårdande verksamheten framkallade kritik under kammardebatten. Den skulle inbjuda till missbruk. I alla fall fick förslaget i andra kamrarna majoritet på 118 mot 73 medan det i första kamrarna föll på en enda röst — 56 mot 55. Anmärkningsvärt var hur detta högerregeringens förslag försvadades av socialdemokrater och kommunister medan högerrepresentanterna röstade emot — därmed följande hr. Järte i hans kritik av förslaget.

Emellertid har utgången väckt besvikelse bland sjukförsäkringens målsmän i landet. Det är också på tiden att vi få denna för hela socialförsäkringens grundläggande fråga ordnad.

EN AV DE SISTA STORA FRÅGOR

som avgjorts i riksdagen är var revisionen av kommunallagarna.

Denna omfattade dels den arbete av förordningarna om kommunalstyrelse på landet och i stad — åsytande större enhetlighet och reda — som riksdagen begär; 1921 och som verkställd på grundval av landsövning H. H. Hammarströms 1928 avslutade arbete. Dels ett förslag om införande av ett representativt system också inom den kyrkliga kommunen samt skolärendenas överflyttning i viss utsträckning till den borgerliga kommunen. I dessa frågor hade riksdagen begär utredning i skrivelse 1918, 1925 och 1928.

I fråga om skolärendenas överflyttning hade kungl. majt. föreslagit att den skulle vara frivillig, men utskottet hade ändrat detta till obligatorisk överflyttning för alla kommuner med fullnåtkige, d. v. s. över 1500 invånare. En livlig debatt uppstod om detta förslag i kamrarna. Utskottet segrade.

GÖTEBORGSÄVDDELNINGEN

av F. K. R. höll sammanträde den 12 maj, varvid ordföranden redogjorde för frågor be handlade i ärens Centralstyrelsemöte. Förslaget till stadgar för en tillämnad omorganisation av F. K. R. förväckade en långvarig diskussion, som väl visade medlemmarnas intresse för frågans lösa lösing. Vid ett kommande möte hoppas man slughitig kunna fatta ställning till de uppsatta frågorna och det gjorda förslaget.

Sekreteraren.

S. E. F:s Stockholmsavdelning

Elidbegärelsebyrå

SVEAVÄGEN 25, 2 tr., hiss

Öppen 10-4.

Lördagar och helgdagsaftnar 10-2.

Noer 2200 för elidbegärelser, urnor och kulombanierischer.

Noer 2200 för upplysningar och medlemsanmälningar.

Engångsavgift 10 kr., för begravningssaker 5 kr.

Krematorier i Stockholm, Göteborg, Örebro och Helsingborg.

Vi stå till tjänst

BILSKOLA
KÖRKORT
Grundlig undervisning
Autobolagets Bilskola
Karlsbergsväg, 16. Va. 15358

DAMKONFEKTION
Damer. Gör Edra inköp i
TRIKAFFÄREN
28 Dalagatan 28 Tel. V. 60740
Välsorterat lager av Stramper,
Under kläder m. m.

BREDGRÄND 2
TEL. 7503 och 7504
EINAR ÖSTERBERG
FLAGGFABRIK
Ständerier. Signalfabill.
Ulthv färd, svenska och utländska flaggor.

FOTOATELJE
Ateljé Tapperson
Östermalmsgö 5 i tr. Ö. 9395
efter 5 em. även tel. Ö. 1501

GRAVVÄRDAR
S. Lindström
GÖTGATAN 41
43 04 79

HOTELL
Hotell o. Pensionat Epleanode
Blasieholmsgatan 3, Stockholm.
12-14 rum med badkar
12-14 rum med badkar
Aven. HILFRIEDS PENSIONAT
Tel. S. 24374-2 HILFRIEDSGATAN 12
Fr. Anna Fabström

HUDDMEDEL
Det bästa, effektivaste och behagligaste medlet för hys värdd är
Landéns Lavendeltinktur
Fås överallt.

KONSTSTOPPERI SVEA
Nylrogatan 46, i. Sthlm. — Tel. 76167
Emottager till konststopning eller konvinsning sönderliga kläder, silkesstrumpor, älska mater, kläder och skolar. Präk och till landstons pr postpaket.
Obs! Tekniskt utbildad personal.

KORSETTER
Kalosisir's
Specialkorsetter, GÖdlar,
Gossakorsetter.
Bürgerjarlgatan 108. •
TEL. 3804 71

Kungsholmens Nya Begr-byrå
ALIN & KIHLEBERG, Frithemsg. 19
Vid dödsfall lämna den obestridligt billigaste och värdigaste hjälpen. Önskesörster allt som hör till Begravnningar, Balsameringar, Elidbegärelser.
Utan all konserntion inom branschen. Tel. 50 52, 50 55, 50 28 48.

NORRMALMS
TVÄTT
RIDDARGATAN TEL. 78428

PAGOD
Konditorier-Resauranter i 50. Kungälvst. 125
Lunch, fr. 1.25
Middag fr. 1.80
Souffé fr. 1.80
Höndstjärter, hela dagen, Handbröda utsläkt över Stockholm, Märan och Östergötland. — Norr 9748

PLISSERING
matverk, gruppr, sila slag. Maskinriktning. Nålöm, Inpassering, Instandning m. Garment öfrens omfrensare.
Ingberg Lindbergs Specialateljé
Mästarengsgatan 32 Tel. 4325

PARFYMER
Parfymieri Annelie
SVEAVÄGEN 108. Tel. Vasa 18522
Välsorterat parfymfärd samt Kunnig sjukvårdsavdelning

PIANINON
Planinon
Förmodat instrument för 1000 kronor
borger för godeligt arbete. Tel. 40 50 44
SVEAVÄGEN 108. Tel. Vasa 18522
Estr. Yrke Kungälvstgatan 20, Stockholm

RAM OCH SPEGLAFFÄR
J. L. LARSSONS EFTR.
Knut Nystrand
Bödemannsg. 8, Stockholm
REKONSTRUKTION
Låga priser Tel. S. 30914

TEXTIL - HEMSLÖJD
JULIE WENER
SMALANDSGATAN 9.
Norr 8960

Möbeltyger, Mattor, Gardiner, Hand tyger, Silver, Tenn, Keramik, Armatur
Sthlms Färdgeri & Kem. Tillverksanstalt
O. A. Hinz Birgelg. 5
Buller 11
De agatan 48
Norrgränd 108
Folkungsgatan 101
Fjerringgatan 28 B
401101
83-4962

RESEFFEKTER
"Kappsäcken"
D. NORRING — Drottninggatan 38
Utstaller nu nyheterna för säsongen
Kvalitetssvarer Billiga priser

SPETSAR
Nyheter i
Kragar och
Spetsar
De Förenade Spetsfabrikernas
Försäljningslokal
Grevturegatan 13, Stockholm

MELLAN PELARNA

Introduktion

Vi leva här långt ut på landet, borta i Söderånda by, Ingt stort händer här, snabbt sett ut som händer sortera/ under naturupplevelser. Och om man börjar vandra sedan i utställningsstider, med funktis och slat, då är man strax själve den gröne. Då kan man bli beskydd för att vegetera fjärran från farmets ansva. Då kan man bli mistänkt för att ha ett efterkonstnös gömt bland buskarna — detta och mycket annat kan bli ens fört. Men trots allt — vi lever ju i alla fall här i Söderånda och denna vår by är en del av den gröna jorden. Vi lys inte bara till skogsdovans femtonsnåriga — vi ha radio, vi få varje kväll uppleva luttrycket över Island och Färöarna, vi läser varje kväll världens allaändas och postfigurerna drar i de tidiga morgnarna, likt en jämte morkulla, över postisäckerna mitt på Dags.

Allt vad vi väl din belägenhet, du sedan värld — ven kan sedan hjälpa att en vänlig träskat från Dalmenia var kväll fyller vår skol i sin skolorna fonetik. Vår hjärta klappar ändå varmt under idyllens täckmantel och vår omkanke om Europa ekar i skogarna.

Så leva vi här i Söderånda. Och detta är en eftermiddag med röda skuggor och ett åskmoln. De röda skuggorna äro enbuskar svängande sina rumpor av och an på en ljungskog och läbomolnet bällar sin blåvanna gump över skogen — det är som ett järreken över Söderånda by.

Femton luftare ha gått igenom skogen i den danska storsåden. Sagen om med trasor fladdrande som apparatören. Det har blivit oss berättat världshändelser och sockeraktörerna, bokliga begivenheter och livets nod. Det mullrar. Det svarta molnet kör ut över åkarnas: ett slagregn är här.

Vad leva vi egentligen i för tid?

Man vaknar om morgnarna, all in blå himmel, till fri sommarluft, och skogen är klassiskt skön. Så skön som den var då kung äro hängde sig i sin stora guldkring, nere på Vikelbålandet, eller kanske var det här i Söderånda, så skön som den nordiska naturen alltid tecknats och beskrivits av dem som ålskat den genom århundraden.

Men lever är ändå nytt. Telefontråden spelar i bakten förta föo i vil den gamla kungens och i skogens älskade — så skön fölls kom: agalju vid j.ragnövs.rgline.es fölls kom.

Igelkotten går väl liksom för sin gråvänder över den dammiga vägen och försvinner i gräset och den gamla lysmarkens brandgröna distans tändes ändå när vi komma i augusti.

Men vi —och det vi uppbyggd — är något nytt, är något underligt. The stora grenar kliva våra hjärter. Naturlivet, Kulturlivet. Människolivet.

Vi göra de som Personers blandnings och leva med dem, med de grå igelkottarna, så någon eller storsådens djup, lyckliga eller olyckliga. Strjman och klet let tar ny form — i vår kott, i vår uppgiftiv, i vår inställningsteknik till frågorna. Anden av en herre vid namn Sigmund Freud står vid järnvägsövergången och säger: sådan är du. Samme ande går genom storsådensdjungen och påvisar: här ett vattenskött, här en frisk växt. Nevros heter denna fråga — kulturrevori? Vår tidheter om det är en fråga vi vilja se a. Vi ha fått veta allting och ingenting uppgiftiv allting, led allting, förvånas snart av ingenting, och kallas ny generation.

Man ställer sig och undrar ibland: dynamon borrar i örnen. Varför borrar den egentligen — i mina örnen, är inte egentligen allsammans detta påstångt mig? Kunde det inte varit lika gott med Atena tro i lugna variationer?

Men mot vintergatan i första bästa storsåd skriver ljusklykten ut annonsen om Marabous choklad — och man åsköper djupast i sig själv den rym i vilken nytt människligt blod flyter, mot dunkelt mål.

Harm.

Paradiset Amerika

Egon Erwin Kisch är en högst ovanlig reseskildrare. Han beskriver nämligen inte hotell, inte landskap, förhållanden och seder. Det vill säga, allt detta förekommer naturligtvis också i hans bok. Men det spelar ingen annan roll än bakgrunden för huvudpersonen, som är människan själv.

Ack, vad veta och höra vi inte allt om Amerika här i Europa. Siffros, svindlande höga som skyskrapar, antingen de röra antalet våningar i husen, herrarna Fords och Rockefellerns miljoner, undervattensbåtarna, Canadian-Pacific-banornas kilometer eller filmstrjönnas inkomster. Amerikas imponerar. Man är van vid att låta sig imponeras av Ameri-

ger rättare, doktor Becker, som han kallar sig — jag kan slå vad om att denne doktor Becker är de mest överbekända, skälmaktiga ögon, som kika in överallt — han är ingen filantrop. När han går omkring i Harlem talar han inte som den gode europén, som vill de stackars negrerna så väl, han talar som om han vore neger själv.

Hans väsen tycks ha en otrolig anpassningsförmåga. Han känner inte bara levnadsvillkoren för hamnarbetaren, konduktören, Sing-Sing-fången, de stackars små flickorna, som få tjänstgöra som s. k. ersättare för stjärnorna i Hollywood, arbetaren i De-troits världsbekanta automobilfabriker. Han vet också precis hur alla dessa människor känna och tänka. Han talar om dem utan tänkt medlidande, och där andra reseberättare, diktare och sådana, som i varje fall inte resa Tourist Class, rörla till färar skilda det outsläpiga elände, som råder i Chicagos och New Yorks under värld, där berättar han med svidande skärpa, han konstaterar bara, kommer med siffros, siffros, små levande erfarenheter, händelser, verkligheter. Ja, verkliheter som komma hjären att resa sig på ens huvud inför detta den världens paradisi, som den ironiske doktor Becker tillåter sig att föreställa under det vackra namnet på titelbladet, men sedan under loppet av 347 sidor förvandlar till ett ohygigt helvete.

Sanocrin

är avsett att användas mot mjäll och häravfall och är enligt samstämmig erfarenhet, synerigen verksamt i dykta fall. Även i långt framskridna fall har Sanocrin vid regelbundet användande ofast god inverkan på återväxten av hår.

Vad är orsaken till denna Sanocrinets överlägenhet?

Det är två egenskaper, som här äro avgörande.

- 1. Sanocrin är fast bundet och befinner sig i verklig (ej kolloidal) lösning. Detta vore dock ej tillräckligt. Det avgörande är att;
2. Själva lösningsmedlet är fysikaliskt-kemiskt så sammansatt, att det förmått föra det i desamma lösta svavel fram till sjukdomshårarna i hårskåpan och i de djupare celllagen.

Sanocrin framställes efter anvisning och under kontroll av Med. dr C. Cronquist, Malmö.

Åberopa denna tidning och begär broschyr!

Aktiebolag Kristallin

MALMO

Nederlag i Stockholm, Harry Winberg, Kommendörsgatan. Till salu å apotek, i kemikalieff. reor, parfumerier, friskalkonger o. s. v. Sanocrin-behandling i frisersalonger.

ka, ja man beundrar det till och med när man kritiserar det. Ty för det lilla Europa tycks ju allt, till och med den dunnet med vilken varans seger över individet fräs där borta, som något omätligt stort.

Kisch går inte förbi siffromna. Långt därifrån. Han hanterar talen, han jonglerar med dem och utför det skickliga räkneskottet allt just med dem bevisar hur lätt detta Amerika egentligen är. Han gör resan över i turist class där det är mycket trångt, även ombord på en storslagen och förstklassig oceanångare. Han bor i Harlem, den oerhörda negerstaden, och han delar inte alla den numera bland de vita allmänt utbredda fördomen att negrer också äro människor. Nej, Kisch, ek-

Att komma till tals med folk

Under mitt blommande åppelräd stod häroändan byns värsta skvalverking Malin och fensade mig välkommen hem. (Jag hade varit borta under vintern för första gången på tjugo år.)

Hela gården var överallad med papper och snören, och alla möjliga husgeråd, och inne i huset såg anskrämt ut, ty rätterna hade gjort revolution under vinterns lopp — jag hade inte minsta lust att koka kaffe just då, fast jag visste att gumman under mitt djäfliga åppelräd, inte kunde avlärats utan fångning. Till på köpet hade jag bara veckogamla skorpor till doppa. Gumman under trädet pratade om allt möjligt som hänt under vintern, om döda och födda, om gravöl och bardop, och om den syndige och stadigne arevdottern som satt upp denna syndiga radiosapparat, som nog var ett den ondes under, ty sibilant hade sagt att folk skulle tala utan tungor och vagnar skulle gå utan hästar, och domen var nu nära.

Jag kom hastigt och burdas in i min bys andliga miljö igen, efter att ha druckit andlig luft och sol bland de mest frögöda, och om sibilans spådom alldeles överstamde människor, vilka jag under vintern lopp råkat, i bibliotek och på föreläsningar.

Jag kokade kaffe och bjöd på mina gamla skorpor och frågade om alla jag kunde komma ihåg. Det anses som böjden av arighet att fråga om folk så mycket som möjligt, och gumman under åppelrädet berömde mina skorpor, mitt kaffe, mitt utseende, min nye make, mina packstjär, samt svarade på allt jag frågade, och ju mer jag frågade ju mer ångrade jag mina frågor, ju gumman blev inamare, och mer skvalverkingen för var fråga, och jag fick till liv mina grannars mest intima tragedier. Allt medan gumman trodde sig göra mig nöje och riktigt nyt av att kunna tillfredsställa min vetgirighet. Till sist frågade jag vad jag skulle göra emot rätterna för att bli av med dem.

Ja se dem fick man inte börja jaga för här och hålla efter, för så skulle det inte gå bra för en, bäst att ställa ut. Det om en katt, och så skaffa en katt, se om en katt tog dem då kom synden över katten, och själv gick en fri när en get dem mat och allting. Nu över till jag gumman åt min man, och de båda kom överens om, att åbrödd och akvieja och laveländ är de enda blommor som duger i en trädgård. De båda kom utmärkt överens. Och gumman visste allting om gamla åter och min man skrev upp vad hon sade, och när han sade han skulle skaffa sig alla dessa örter till trädgården, blev det ett nytt långt resonemang, och jag återvände till mina packstjär och sopor och lushäll. Andigen tog gumman adjö, och bad Gud viligen ge mig och min, och hela vårt hus och jag önskade likadant tillbaka.

Någon dag stod skrivits och herteliga Johanna under samma blommande åppelräd, och önskade oss välkommen hem och frågade om hon kunde hjälpa till med något, annars ville hon egentligen bara säga, att vi skulle åka oss för Malin, för hon var i till arevdotterns gård kväll och sade satt det var synd om en så snäll och fin karl som herrn där, att han fått en så snarva till hustru som här rätterna äro upp kläderna, och bjöd följt på möjliga skorpor, och till på köpet talade om alla i byn, och ville veta allt möjligt om folk.

Rättvisa Johanna tyckte att vi skulle stå litu med Malin; för nog var det ägen, det där om rätterna och skorpora? Johanna kunde lyse röda, av indignation, åppelblommens lyster skär, smörblommorna lyste som tusen små solar, en ärlig upade alldeles Herta Johanna känd, och jag skratade och sade att Malin skulle något roligt ha, och så bjöd jag Johanna på kaffe. Jag hade inte bakat så, det blev gamla skorpor till kaffe.

Vår-spjällen

Vårens Nyheter

SIDEN, YLLE- och BOMULLS tyger

Finer Ni alltid billigast hos

Damskråderi och Ateljé för Klänningssömmad

TEGNERGATAN 1, 2 tr., Stockholm. Telefon 95 81. (Hällplats för Spårvagnsline 1 och 6 och Buslinie 65)

Emottager beställingsarbete å all sömmad, hos till första klass damskråderi och klänningstjej. Välgjort arbete och hemska priser.

Vårdsamt Ruth Gustafson.

Det största strumpurvalet erbjuda våra 7 specialaffärer

Bredenberg

Hamngatan 30, Hamngatan 16, Drottninggatan 20, Drottninggatan 54, Kungsgatan 39, Humlegårdsgat. 7, Hornsgatan 64 A

Advertisement for Tidevarvets vännar, including text: Tidevarvets vännar uppmanas att stödja Tidevarvet genom annonser och att gynna Tidevarvets annonsörer!

Advertisement for GODYTT INGA S. K. ERSSÄTTNINGAR AMAFLOR. Text: AMAFLOR Henna Champneringspulver. För såväl lyst som mörkt hår i paket å 35 öre.

Maria Lazar.

Egon Erwin Kisch: Paradies Amerika. Erich Reiss, Berlin.